

Tarih: 20 Mart 80 perşembe

TKP'nin SESİ: Günlük yayın programı

İç haberler:

Yazan: Zy. Spiker: D. /N.

1. Maden-İş sendikası 39 işyerinde daha greve başladı
2. Uluslararası Öğrenciler Birliği, Türkiye ilerici gençliğinin yarınada
3. olduğunu bildirdi
4. Fethiye'de sağlık emekçileri sürüldü, şimdi de TÖB-DER'li öğretmen-
5. lerin kıyımı hazırlanıyor
6. Diyarbakır'da üçlü çağrı temelinde yöre halkına birlik çağrısı yapıldı
7. "Yeni Halkçı" gazetenin kapatılması tepki uyandırdı
8. TRT'de yayınlanan "terör ne istiyor" konulu programa tepkiler
9. sürüyor
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.

Kısa yorum:

Yazan: Ö. Spiker: N.

Başlığı: Yetki ve toplu sözleşme hakkına saldırılar

Konusu:

Dış haberler:

Yazan:

Spiker:

- 1.
2. (girmede)
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Dış Yorum:

Yazan:

Spiker:

Başlığı: yok

Konusu:

Y O R U M:

Yazan: Ö. Spiker: Ö.

Başlığı: Demirel ABD ile yeni bir "İşbirliği ve Savunma" anlaşma-

Konusu: sının imzalanacağını açıkladı

20.3.1980 Zey.

Haberler

--- Maden-İş sendikası 39 işyerinde daha greve başladı:

Ücretlerin arttırılması, iş güvenliğinin sağlanması, işçi sağlığı-
nın korunması gibi metalurji işçilerinin temel istemlerine hayır de-
yen metalurji sanayi patronlarına karşı DİSK'e bağlı Maden-İş sendika-
sının kademeli olarak başlattığı grev sürüyor. 19 Mart günü 39 MESS
işyerinde daha grev ^{gidiyor} başlayarak, grevdeki işyeri sayısı 53'e, grevdeki
işçi sayısı 15 bine yükseldi. Greve çıkılan tüm işyerlerinde işçilerin
oybirliğiyle greve çıkma kararına benimsedikleri bildiriliyor.

Maden-İş sendikası merkez grev komitesince yapılan açıklamada;
Maden-İş'in grev kararı almasından bu yana, MESS patronlarının ve onla-
rın ~~sözde~~ sözcülüğünü üstlenmiş bir takım basın yayın organ-
larının, sendika ile üyeleri arasına kama sokmak, böylece grevleri
önceden kırmak ~~ixix~~ girişimlerinin yoğunlaştığına dikkat çekiliyor

Maden-İş ile tabanının yüzde yüz birlik içinde olduğu belirtiliyor. DİSK'e bağlı Maden-İş merkez grev komitesince yapılan yazılı açıklamada şöyle deniyor: "Tüm işyerlerinde grevler başlatılırken bir kez daha işçilerin özgür iradesine, oyuna başvurulmuş ve her işyerinde Maden-İş üyeleri oybirliği içinde ve kararlı bir biçimde greve çıkmışlardır. Sendikamız tabanın söz ve karar sahibi olmasının konusunda ki kararlılığını bir kez daha bu uygulamayla göstermiştir."

Maden-İş merkez grev komitesi; MESS patronlarının ve onun sözcüsü baz basının Maden-İşle üyeleri arasındaki kama sokma girişimlerinin yönetimi ile ileri derecedeki Maden-İş/ tabanı arasındaki/ bu birlik nedeniyken olduğunu belirtiyor ve yalana dayalı sermaye propogandasına örnek olarak şunları bildiriyor: 1- MESS başkan vekili, Erdoğan Karakoyunlu, 18 Mart tarihinde yaptığı açıklamada, 1. kadamede greve çıkan 14 işyerinin geçmiş dönemde grev geçirmemiş işyerlerinden olduğunu açıklamıştı.

Şimdi bu yalanı ortaya koyalım. Greve çıkmamış denilen bu 14 işyeri arasında Beldesan, Telra, Perfektip, Bimak, Evsan, Özköseoğlu işyerleri pekçok grev deneyini geçirmiş, bazıları 8,5 aylık grevler arasında yer almıştır. 2) Bazı basın organları Maden-İş'in 9 işyerinde grev oylamasını kaybettiğini, greve hayır diyen Maden-İş üyelerinin sayısının 2250 olduğunu yazmışlardır. Oysa bu işyerlerinde greve hayır diyenlerin değil, çalışanların sayısı 650'dir. Gerçek şudur ki, bu dönem toplu sözleşme savaşı Maden-İş tabanındaki çok sayıdaki işçinin geniş katılımıyla hazırlanmıştır. Sendikanın her kademesinde, işyeri birimlerinde toplu sözleşme komiteleri kurulmuş, 4000 üye bu komitelerde yer almış, taslağı bu toplu sözleşme komiteleri hazırlamış, her gelişmeden Maden-İş üyeleri bilgilendirilmiştir. Grevlerin başlatılması kararı, 5000 üyenin katıldığı Maden-İş genel temsilciler kurulunda oybirliğiyle kabul edilmiştir. Maden-İş işte bunun için güçlüdür. Maden-İş üyeleri

İşte bunun için kararlılıklarını göstermiş ve greve gitmişlerdir. Her Maden-İş üyesi ne uğrunda savaşım verdiğinin bilincindedir. Bu nedenle MESS'in ve MESS yanlısı basının yalan ve demagojisi amacına ulaşmamıştır, ulaşamayacaktır.

Öte yandan DİSK'e bağlı Bank-Sen ~~xxxx~~ merkez yürütme kurulu bir açıklama yaparak Maden-İş'le sonuna kadar dayanışma içinde olacağını bildirmiştir.

Son aldığımız bir habere ^{göre} cam işkolunda 10 bin işçi greve ^{hazırlanıyor} geçeceği bildiriliyor. Cam işverenleri sendikasıyla başlatılan toplu sözleşme görüşmelerinde patronların işçi haklarını vermeye yanaşmaması üzerine DİSK'e bağlı Hürkam-İş sendikası genel başkan ~~x~~ vekili Ali Rıza Gülkaya ile, Türk-İş'e bağlı Kristal-İş sendikası genel başkanı Hasan Basri Babalı bir basın toplantısı ^{hicar} yaptılar ve işverenler bu katı tutumlarını sürdürürlerse, cam işçileri de, tekstil ve metalurji işçileri gibi grev silahını kullanacaktır, dediler.

---Uluslararası Öğrenciler Birliği,Türkiye ilerici gençliğinin yanında olduğunu bildirdi:

---Uluslararası Öğrenciler Birliği,1978'ın 16 Martında faşistlerin ilerici gençlerin kanını döktüğü o günün yıldönümünde bir bildiri yayınlamış ve İlerici Gençler Derneği ile dayanışmanın iki katına çıkarılmasına istemiştir.Emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin Türkiye'de, ~~emperyalizmin~~ doğu Akdeniz,Orta-doğu ve önyasya'daki yeni saldırıların darganlık planları/~~emperyalizmin~~ aracı olacak bir baskı rejimi kurmak istendiği vurgulanan Uluslararası Öğrenciler Birliği bildirisinde şöyle deniyor:"Bu bakımdan Türkiye halkı,gençliği ve öğrencilerinin faşizm tehdidine ve emperyalist dayatmalara karşı yükselen yığmsal direnişi,aynı zamanda kalıcı bir barış ve güvenlik için verilen genel savaşıma somut bir katkı oluşturuyor.

Uluslararası Öğrenciler Birliğinin Türkiyedeki üye örgütü

İlerici Gençler Derneği bu direnişte önemli bir rol oynuyor ve sıkı-yönetim yoluyla getirilen kapatma kararına, örgüt ve üyelerine yönelik yoğun saldırılara karşın barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve toplumsal ilerleme için savaşında geniş gençlik ve öğrenci yığınlarına militanca önderlik ediyor. Uluslararası Öğrenciler Birliği sekreteryası; Türkiye ilerici gençliği, ilerici ve demokratik güçleri arasında özel olarak öğrenci hareketi içinde gelişen eylem birliği sürecini içten-likle destekliyor. Bu önemli ~~deneyimlerle~~ olay nedeniyle, üye ve dost örgütleri Türkiye demokratik ve ilerici güçleriyle ve özellikle Türkiye gençliği ve öğrencilerinin militan örgütü İlerici Gençler Derneğiyle dayanışmalarını iki katına çıkarmaya çalışıyor"

Bilindiği gibi, 16 Mart, gençliğin anti-faşist savaşım günü nede-niyle ülkemizde çeşitli gösteriler yapılmıştır. Ankara'da Genç-Öncü ile İlerici Gençler Derneği ortak eylemlerle 16 Martı protesto etmişler,

"Yaşasın gençliğin eylem birliği-16 Martların hesabı sorulacak"belgilerini yükseltmişlerdir.İstanbul'da Taksim alanında toplanan 1500 ilerici genç "İlerici Gençler Derneği yaşıyor,savaşıyor-Faşizme geçit yok belgilerini haykırarak yürüyüşe geçmişlerdir.İlerici gençler 16 Mart'da katledilen 7 ilerici yurtseverin resminin bulunduğu ve "16 Martların hesabı sorulacak"yazısının bulunduğu bir pankartı asmışlardır.Gösteri sırasında polis 7'si kız olmak üzere 9 öğrenciyi gözaltına almıştır.16 Mart nedeniyle İstanbul'da okulların önünde geniş polis önlemlerinin de alındığı görülmüştür.

Eskişehir'de 16 Martta,ilerici gençler,genç sosyalistler ve genç öncüler Yüksek okullarda ve yurtlarda forumlar düzenlemişler,bildiriler dağıtmışlar,ortadereceli okullarda da öğrenciler forum yaparak deslere girmemişlerdir.Dağıtılan bildiride;"ilerici,devrimci,sosyalist gençler olarak,burjuvazinin insanlık dışı amaçlarını kursaklarında bırakma savaşında ,sonuna kadar işçi sınıfının yanında olacağız"deni-

Son aldığımız bir habere göre Uluslararası Öğrenciler Birliği ve yor.

Dünya Demokrasi Gençlik Federasyonu temsilcileri Türkiye'ye gelmiş ve ilenki devrimci gençlik hareketinden çokluğu karşılanmıştır. Halkın aydınlanma yolları ve mücadelesi.

---Diyarbakır'da "Üçlü çağrı" temelinde yöre halkına birlik çağrısı yapıldı:

Diyarbakır'da Birlik-Dayanışma, TSİP ve devrimci demokratlar, yörede/demokratik güç ve eylem birliği platformu için bir çağrı yaptı. "Günüümüz koşullarında işbirliğinin zorunluluğunu vurgulayan ve bu konuda merkezi düzeyde ortak mücadeleyi yürüten, kamuoyunda üçlü çağrı şeklinde hayat bulan ve giderek genişleyen işbirliğinin yöremizdeki taraftarları olarak, başta işçi sınıfımızın en ileri güçleri olmak üzere, tüm demokrasi güçlerinin en ivedi görevi Diyarbakırda da, bir- an olsun zaman yitirmeksizin bir araya gelerek, etkin bir demokratik hareketi yaşama geçirmektir," diyen/Devrimci demokratların, birlik dayanışmacıların ve TSİP'in bu çağrısında özetle şöyle deniyor: "Baskı ve terör uygulamaları Diyarbakırda da bütün yoğunluğuyla sürmektedir. Hergün insanlar gözaltına alınıp, işkencelerden geçirilmekte, topyekün

mahalleler, ilçeler, köyler basılmakta, buralarda yaşayanlar en ağır baskı ve hakaretlere uğramaktadır. Var olan yasalar bile ayaklar altına alınmaktadır. Şayet 12 Mart döneminde yaşananların tekrarını istemiyorsak, faşizm özlemcilerine, Demirel tipi faşizm işbirlikçilerine ve faşist MHP'ye, her türden siyasal gericiliğe karşı birleşmemiz ve en geniş kitleleri örgütlü, disiplinli bir şekilde tırmanan faşizme karşı ortak mücadelemizi örgütlemek üzere bir araya gelmemiz zorunludur. Faşizme karşı ayrı ayrı saf tutmuş, demokrasi mücadelesine inanan Diyarbakır ve yöresindeki toplumsal güçler, ilerici demokrat örgütler, halk yığınlarının çıkarları doğrultusunda demokratik güç ve eylem birliği platformunu hayata geçirmek için seferber olmalıyız."

TSİP, devrimci demokratlar ve Birlik dayanışmacıların yaptığı çağrı Diyarbakır'daki demokrasi güçleri arasında geniş yankı uyandırmıştır.

---Yeni Halkçı gazetesinin kapatılması tepki uyandırdı:

Yeni Halkçı gazetesinin, Ankara sıkıyönetim komutanlığınca süresiz olarak kapatılması üzerine Çağdaş gazeteciler derneği genel başkanı Yılmaz Ateş, bir açıklama yaparak, bu kararı protesto etmiştir. Çağdaş Gazeteciler derneği genel başkanı Ateş, açıklamasında, 5 yıldan bu yana hakkında tek bir davanın açılmadığı Yeni Halkçı gazetesinin 12 Mart'ın yıldönümünde kullandığı başlık yüzünden kapatılmasının, demokratik basının yaşam olanaklarını son derece sınırlamak olduğunu belirtmiştir. Öte yandan İstanbul sıkıyönetim komutanlığının süresiz olarak kapattığı Politika gazetesi, Yeni Halkçı gazetesine bir dayanışma mesajı göndermiş ve sıkıyönetimin bu kararının basın ve düşünce özgürlüğüne tahammülsüzlüğü ortaya koyduğunu vurgulayarak, Yeni Halkçı gazetesi ve tüm çalışanları ile

dayanışma içinde içinde olunacağı bildirilmiş ve "demokratik basın halkın onur sayfaları olarak kalacaktır"demıştır.

Bilindiği gibi Ankarada günlük olarak yayınlanan Yeni Halkçı gazetesi,12 Martın yıldönümünde halkın protesto gösterileri için "12 Mart lanetlendi"başlığını kullandığından ötürü Ankara sıkıyönetim komutanlığınca ceza yasasının 142'ye 3. maddesinden süresiz olarak yasaklanmıştır.

İstanbul sıkıyönetiminin süresiz olarak kapatılan işçi sınıfının günlük basını Politika üzerinde ise yasak sürerken,bu kez de Politika çalışanları hakkında tutuklama kararı çıkmıştır.Politika gazetesi genel yayın müdürü ve yazarı Aydın Engin tutuklanmıştır.İzmir sıkıyönetimi 34 ilericî basının İzmir'de basımını ve dağıtımını yasaklamıştır.Tüm bu baskılara,basın özgürlüğüne karşı girilen saldırılara karşı demokrasi güçlerinin sesini yükseltmesi görevdir. Demok-

ratik basına yapılan her saldırı yeni saldırıları hazırlamaktadır. Bu baskılar karşısında susmak halka ihanetti, demokrasiye ihanettir. Demokratik özgürlüklerin böylesine vahişice çiğnendiği, yarı askersel zorbalık rejiminin gölgesinin her yana düştüğü bu ortamda susulmaz. Demokrasiye inanan herkes, Politika gazetesinin, ya da Yeni Halkçı gazetesinin görüşünde olsun ya da olmasın onları savunmak, onlarla dayanışmaya girmek zorundadır. Yoksa, demokratik konumları birer birer sökmeye çalışan kara ellerin nerelere kadar uzanacağını tahmin etmek zor değildir. Susmak ihanettir. Bunun hesabını tarih ve işçi sınıfı demokratım deyip de susanlardan mutlak sorar. İlerici, demokrat basına özgürlük! Politika ve Yeni Halkçı gazeteleri üzerindeki kapatılma kararları kaldırılmalı! Tutuklu ilerici basın emekçilerine özgürlük! Politika gazetesi genel yayın müdürü ve yazarı Aydın Engin serbest bırakılsın!

---TRT'de yayınlanan "terör ne istiyor"konulu programa tepkiler sürüyor:

^{yayınlanan} TRT'de ^{bir} "Terör ne istiyor"~~konulu~~ adlı/^{da} program^{da} yayınlanmış, faşist terör ustaca gözlerden saklanmaya çalışılarak, Tarih işçilerinin yiğit direnişi karalanmaya ^{da} çalışılmıştır. TRT'nin yönetimine getirilen faşist MHP'lilerin elinden çıkan bu program ilerici, demokratik güçler arasında geniş tepki uyandırmıştır. ^{da} Türkiye İşçi Partisi başkanlık kurulu üyesi Can Açıkgöz bu konuda bir açıklama yaparak; "MHP destekli AP hükümetinin kurulmasıyla birlikte TRT gericiliğin ve faşizmin bora-^{da} zanı haline gelmiştir" demiş ve sözlerini şöyle sürdürmüştür: ^{da} "Faşist terörü gözlerden saklamaya amaçlıyan TRT, bu programla gerçekleri ters yüz etmiştir. Silahlı eylemlerin, komando kamplarında yetiştirilen faşist militanlar tarafından nasıl başlatıldığından tek bir söz bile edilmemiş tersine faşistler vatansever olarak gösterilmeye kalkışılmıştır. Bu program faşist demagojinin bir örneğidir."

---4 ay içinde 100 bin işçinin iş akitlerinin feshedildiği bildiriliyor. Çuko-Birliğe bağlı 44 kooperatiften 826 işçi atıldı: CHP İzmir sayısalı Süleyman Genç ve arkadaşları; /Demirel hükümetinin işbaşına gelmesiyle geçen 4 aya yakın bir zaman içinde, 1475 sayılı iş yasasının 13. maddesine dayanılarak 100 binin üzerinde işçinin iş akitlerinin feshedildiğini bildirmişler ve iş yasasının 13. maddesinin değiştirilmesini isteyen bir yasa önerisi hazırlamışlardır.

Öte yandan, Çukobirlik ve birliğe bağlı işletmeler personeli sendikası, kısa adıyla Çuko-Sen genel başkanı Metin Şahin; bir basın toplantısı düzenleyerek, Tarış ve Ant-Birlikten sonra aynı oyunların Çukobirlik'te oynandığını belirtmiş ve Çukobirliğin 44 kooperatifinden 826 işçinin işten atıldığını bildirmiştir. Çuko-Sen genel başkanı; mücadelelerinin, atılan işçiler yeniden işe alınancaya kadar süreceğini belirtmiştir.

TKP'nin SESİ

kısa yorum

20.3.980.ÖM.

YETKİ VE TOPLU SÖZLEŞME HAKKINA SALDIRILAR

Seydişehir Alüminyum tesislerinde yetki sorunu henüz çözümlenmedi. Daha önce yapılan referandumdan sonra bu hakka sahip olan Maden iş bugün ağır saldırılar yöneltiliyor. Yetki hakkı bu sendi kanın elinden ^{zorla} alınmak isteniyor. Hükümet ^{Türk metal} ~~faşist MHP yanlısı Çelik~~ burada yetkili ~~sendikası~~ sahibi kılmak ve burada da faşistleştirme girişimlerini tamamlamak amacıyla Alüminyum tesislerine 1100 yeni işçinin alınacağını açıkladı.

Öte yandan İsdemirde de yetkili sendikayı saptamak için yapılması kararlaştırılan referandum 25 Nisana ertelendi. MHP yanlısı Çelik iş, Maden iş sendikasının referandum çağrısını sürekli baltalamaya çalışıyor. Kesin yenilgiye uğrayacağını iyi bildiği için referandumdan kaçıyor.

Bu ~~iki~~ olay, ^{DD} hükümetin yetki ve toplu sözleşme konusundaki tutumu üzerinde bir kez daha durmamıza vesile oldu.

Demirel hükümeti İMF nin ücretleri dondurma yollu baskısını açıktan uygulama ~~deneyimlerini~~ yoluna gitmiyor. Bunu dolaylı yollardan başarmaya çalışıyor. Yeni taktikler geliştiriyor. Bunlardan biri büyük çaplı stratejik önemde, çok sayıda işçiyi kapsayan ve genel ücret düzeyini belirleyen işyerlerinde toplu sözleşmelerin sonuca ulaştırılmasında biçiminde uygulanıyor. Bu amaçla bir kısım büyük işyerlerinin ^{de} toplu sözleşme sözleşmelerine ~~yetkileri~~ sürekli uzatılıyor, Ya da sürüncemede bırakılıyor. Böylece çok sayıda işçiyi kapsayan bu önemli yerlerde sözleşme imzalanmıyor. İşçiler 1 yıl, hatta iki yıl önceki ücretlerle çalışmak zorunda bırakılıyor. Bu, ücretlerin fiilen dondurulması sonucunu doğuruyor. Diğer yandan da yetki sorununun çözümü halinde imzalanması olası yüksek düzeydeki sözleşmelerin genel sözleşme düzeyini yükseltme-

si önleniyor. Bunun tipik örneği MKE kurumunda, Samsun Karadeniz Bakır İşletmelerinde, Ereğli Demirelçelik fabrikalarında görüldü. Toplam 20 binden fazla işçi ⁿⁱⁿ ~~çalışıyor~~ çalıştığı bu fabrikalarda halâ 1978 yılı toplu sözleşmeleri geçerlidir.

Gene aynı amaçla sarı, gerici yönetimlerin egemen olduğu sendikalar, ~~türli~~ çeşitli ayak oyunları ile, provakasyon ve hükümetin de desteğiyle yetki ~~aldıkları~~ ^{de bu} işyerlerinin yetkilerini ya kullanmıyorlar, ya da toplu sözleşme görüşmelerini aylarca sürdürüyorlar, işçilerin isteklerini patronların karşısında savunmuyorlar, ve dolayısıyla toplu sözleşme hakkını işlemez hale getiriyorlar. Bu konuda en önemli örnek Tek Gıda İş sendikasının başta Cibali ^{1978 de} ~~tütün~~ sigara fabrikası olmak üzere tekel işyeri için aldığı yetkiyi 23 ay ^{dur} sonuca götürmedi. İşyeri sözleşmesi imzalamadı. Böylece işçileri iki yıl süreyle asgari ücret düzeyinde çalışmak zorunda bıraktı.

Bazı işyerlerinde hükümetin, gerici yönetimli sendikaların bu taktikleri ~~tuğın~~ sendikalarınca bozuluyor. Yetkili sendikayı işçilerin özgürce seçmesi için eylemler yürütülüyor. Bu durumlarda hükümet açıktan MİT'i devreye sokuyor. Son zamanlarda bazı stratejik işyerlerinin yetkilerine doğrudan ve açıktan MİT müdahale ediyor. Ereğli, Seydişehir hakimlerine mahkeme gününün gecesi evlerinde MİT görevlilerince doğrudan baskı yapıldı.

Bu taktiklerle tekeller ve hükümeti ücretleri doğrudan sınır lama politikası izliyorlar. Patronlar toplu sözleşmeleri geciktirmekle işçilerin milyarlarca lirasını faizsiz kredi olarak kullanmak istiyorlar. Toplu sözleşme hakkının işçilerin yaşam koşullarını iyileştirme yolunda kullanamamını sınırlıyorlar. Bu durumda yetkili sendikayı referandum yoluyla seçme ve bu süreci hızlandırma sorunu önem kazanıyor. Toplu sözleşmelerin yoğun yapılacağı 1980 yılında sendikaların önemle üzerinde durmaları gereken bir sorun da budur.